

SVOBODNA SLOVENIJA

AÑO (LETO) XXXI. (25)

No. (štev.) 18

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES

4. maja 1972

Delo in Cerkev

Te dni je bilo po vsem svetu ponovno praznovanje dneva, ki ima dvojen pojem: prvi maj, praznik dela za ene, praznovanje svetega Jožefa delavca za kristjane. Enaka v prikazu, a različna v bistvu, tako po zgodovinskem razvoju, kot po razlagi.

Odkar je prvi človek slišal božje besede „in v potu svojega obraza boš služil vsakdanji kruh,“ je delo postalo sestavni del celotnega človeškega življenja. Je bilo to prekletstvo za storjen greh? Ali le pokora, po kateri človek ponovno pridobi milosti, ki so mu bile odvzete?

Brez dvoma lahko trdimo, naslanjač se na cerkveni nauk, da je Bog delo hotel in blagoslovil. Prav slavljenje sv. Jožefa delavca nam daje povod za to, ne da bi pozabili, da je sama druga Božja oseba, učlovečen Kristus, delu dal tudi mesijanski smisel.

A Bog je hotel še več. Z delom človek soustvarja Zemljo, presnavlja njeno obličje in svoje okoliščine, in je s tem soudeležen Božjega stvarjenja. Človek more in mora, po besedah Pavla VI. „sodelovati s Stvarnikom pri dopolnjevanju stvarstva in zaznamovati zemljo z duhovno podobo, ki jo je sam prejel.“

In te besede se nanašajo na vsi področja dela. V okrožnici „Populorum Progressio“ Cerkev striktno poudarja, da so v to soustvarjanje poklicani vsi, naj bo to „umetnik ali obrtnik, poljetnik ali delavec ali kmet“. In istotam gre nauk še dalje, ko zatrjuje: „V upanju, trpljenju, prizadevnosti in veselju skupaj doživeto delo družji voljo, zblizuje duhove in spaja srca: v opravljanju dela ljudje odkrijejo, da so si bratje.“

Kot vse človeštvo, ustroj človeške družbe in družbeni odnosi, pa je tudi delo doživelo razvoj v teku zgodovine. Iz prvotnega osebnega dela se je razvilo v skupinsko. Te skupine delavcev so naraščale, postajale vedno bolj odvisne drug od druge. Delavec ni več samostojen ustvarjalec, temveč le še nezmatno majhno kolesce v celotnem ustroju soustvarjanja.

Ob ugodnostih napredka, ki jih prinaša novi sistem, pa je takoj opaziti tudi težave in nevarnosti. „Bolj znanstveno in bolj organizirano delo pomeni nevarnost, da različni svojega opravljalca, ker postane njegov služabnik, zakaj delo je človeško le, če ostane razumno in svobodno,“ kot zatrjuje Pavel VI.

Še druga nevarnost se pojavi v zgodovinskem razvoju dela. Delo obeta denar, uživanje in moč in vabi k sebičnosti. Pojav preobilne grabežljivosti, nakopičevanja bogastva sprinaša izkoriščanje potom dela sočloveka. Od Leona XIII dalje cerkev opozarja in svari pred prevelikim lastništvom, ki si lasti proizvodna sredstva kot absolutno pravico, brez omejitve in brez ustreznih obveznosti do družbe. Pojav liberalnega kapitalizma je tako hud za človeštvo, da ga Pij XII. v „Quadragesimo anno“ označuje kot „vir moderne denarnega imperializma“. In „Populorum progressio“ zagotavlja, da „ni mogoče dovolj ostro zavreči teh zlorab. Zato spet slovesno ponovimo, da je gospodarstvo v službi človeka.“

Od pojava te nevarnosti si cerkveni voditelji in sploh kristjani prizadevajo, da bi našli ustrezen izhod iz te zagate. Najti najprimernejši sistem, po katerem se lahko usklajajo vse naravne pravice dela in lastništva. Pojav se poraja tudi v delavskih organizacijah, o katerih Janez XXIII. pravi, da „kažejo vedno večjo zavest odgovornosti za važne socialne in gospodarske probleme.“ In Pavel VI. ko zahteva da se delavstvu vrne dostojanstvo s tem, da se omogoči, da bo res soudeležen pri skupnem delu, citira „Mater et Magistra“ ko pravi: „Treba je iti za tem, da podjetje postane skupnost posameznikov v odnosih, vlogah in položajih vsega njegovega osebja.“

Če pogledamo današnji svet in njegov ustroj, kope socialnih krivic, ko

NOV ČAS MORE GRADITI SAMO ZAUPANJE V TREZNOST STAREJŠEGA RODU IN ZAUPANJE V ISKRENO VOLJO MLADEGA RODU

GOVOR PISATELJA MAUSERJA NA SEJI MEDORGANIZACIJSKEGA SVETA

Zivljenje vsake večje skupnosti, ki hoče biti bogata, raste iz pretakanja idej in stremiljenj starega in novega rodu. Spreminjanje v času prinaša odmiranje starega in cvetenje mladega in to je naravna pot, ki jo moramo sprejeti ne z resignacijo, ampak z veseljem. Mladina ni nekaj kakor potaknjenci rož, ki jih presajamo tako, da jih vtaknemo v zemljo. Mladina smo dejansko mi, so reinkarnacija naše mladosti, če smemo tako reči. To so mladike na drevesu, ki odženo iz starih vej, da more tudi staro drevo cveteti naprej.

Kako naj starejši rod gleda na mladino, kako naj starejši rod sprejema njena stremiljenja in njeno dejavnost, je eno najbolj važnih vprašanj v vsaki skupnosti.

Predpostaviti je treba tole: Mladina, njerfa stremiljenja nam nikdar ne smejo biti sredstva, ki bi nam služila, temveč nam morajo biti cilj, ki ni dopolni sanje, delo in nehanje enega rodu. Biti moramo toliko jasni, toliko močni in toliko načelni, da bo mladina v starejšem rodu videla nit, ki jo mora vezati naprej, ne zgolj iz spoštovanja do starejšega rodu, ne iz občutja, da bi ga žalila, temveč iz zavesti, da je to njena naloga.

Dokler načelnosti, jasnosti in iskrenosti v nas ne bo, dotlej v mladini ne bomo zbudili resničnega občutja, da je ne mislimo porabljeni v svoje namene, temveč da ji želimo le uglediti pot, da ji želimo usmeriti prekipeljavče sile za pozitivno in ustvarjalno delo. Zavedati se moramo, da je starejši rod kakor žerjavica, ki sicer daje močno toploto, toda ne svetli daleč kakor plamen, ki visoko plahuta. Bili smo nekoč, toda taisti bo nekoč tudi ta mladina. V nas starejših je, da ji to pokažemo

in to razložimo. Naš odnos do mladine ne sme sloneti le na ukazih, ampak na temeljih, ki smo jih že mi pododvali in v katerih je dovolj prostora za prve poskuse lastnega zidanja. Na ta način bo mladina mogla pokazati svojo zrelost. To si mladina želi. Morda bo v svoji vulkanski eruptivnosti storila več napak kakor si jih želimo, toda tudi ob napakah ji bomo tako ohranjali voljo za delo. In prav to je, kar želimo. Nič nam ne pomaga mrtva mladina, naj bo še tako dobra in vdana, če v njej ni volje.

Ne udarimo po vsaki napaki in nikdar ne delamo vtisa, da jih mi sami ne delamo. Čuden bi bil človek, ki bi napak ne delal. Trdno sem prepričan, da mladini v starejšem rodu imponirajo najbolj tisti, ki jih ni sram priznati, da se tudi zmotijo. To priznanje je ena najbolj vzgojnih metod, ki nam mora mladino približati.

Za nas starejše je verjetno to najbolj boleča točka, toda prav ta prinaša skupnosti največji blagoslov.

V emigraciji si ne moremo privoščiti izanzenizma in utesnjenosti v stare kalupe. Čas se je spremenil in starih kolovozov ni več. Vsevpred so nova križišča, nove ideje, nova stremiljenja, ki jih bo starejši rod mogel usmeriti v pravo smer le tedaj, če bo iskren v priznanjih, v utemeljitvah, če bo pustil ob načrtih tudi prostor za opazke in vrinombe in če bo znal prepričati mladi rod. Da more nov čas graditi samo zaupanje v treznost starejšega rodu in zaupanje v iskreno voljo mladega rodu. Pokazati morajo to dejanja na obeh straneh.

Če bodo, smo rešili bodočnost in to je nazadnje želja nas vseh in naš skupen cilj.

TITO ODDAJA VODSTVO KPJ?

MARŠAL GREČKO IN SOVJETSKI VPLIV

Jugoslovanski komunistični diktator Josip Broz-Tito, ki bo čez tri tedne imel 80 let (25. maja, na Dan mladosti (!), kakor njegov rojstni dan praznujejo v komunistični Jugoslaviji), že več let pripravlja državo za prehod v novo razdobje, „ko njega ne bo več“. Ustvaril je predsedstvo republike in predsedstvo Zveze komunistov, ki naj bi jamčila za obstanek obeh.

V lanskim krizi se nova ureditev ni obnesla ter je moral Tito osebno nastopiti, da je zanesel v partijske vrste vsaj neke vrste red.

Mir, ki je nastopil, pa je bil le navidezen. V partijskih vrstah je vrel naprej, zlasti v vrhovih in tako je sredi aprila prišla iz Beograda v zahodni svet nepotrjena novica, da je Tito 'odstopil' kot glavni tajnik, se pravi vodja Zveze komunistov in da bo njegov odstop uradno objavljen ob priliki letošnjih proslav Titovega rojstnega dne v njegovi rojstni vasi Kumrovac. Tito

prevečkrat delavci nimajo niti najosnovnejših človeških pravic, lahko vidimo, kako daleč je še človeštvo od tega, kar prosí, zahteva in ukazuje Cerkev. Ob prvem maju, dvojnem prazniku, bi se morali vsako leto zamisliti v lasten položaj, in v to, koliko pripomoremo mi k zboljšanju stanja. Najprej v svojem okolju. V svojem podjetju, če ga imamo. Ni vse le bolj ali manj dobra plača. Celoten odnos mora sloneti na večjem razumevanju, sodelovanju in krščanski ljubezni. Potem v okolju delavstva, tisti, ki služijo kruh v tovarnah in podjetjih. Seznanjati s krščanskim socialnim naukom sodelavce. Sploh pa iz dneva v dan, iz leta v leto v lastnem življenju spopolnjevati naročila socialnega nauka.

da bo obdržal še naprej položaj predsednika države in vrhovnega poveljnika jugoslovanskih oboroženih sil.

Prva poročila o Titovem pameravanem odstopu je objavila britanska olveščevalna agencija Reuter, ponatnila pa sta jo londonski „Observer“ in čikaški „Sun Times“. Od emigrantskega časopisja je bila prva „Ameriška domovina“, ki je objavila zadevno poročilo, za njo pa dva dni kasneje srbski časopis „Svoboda“, ki izhaja v Čikagu in ki posnema poročilo iz „Biltena informacijskega centra srbskega narodnega odbora“.

Med opazovalci razvoja v komunistični Jugoslaviji so poročila o Titovem odstopu z vodstva jugoslovanske KP vzbudila splošno pozornost, še bolj pa z njo združene govornice. Iz poročil, ki prihajajo iz Beograda, namreč ni razvidno, kdo ali katera skupina bo prevzela vodstvo partije, se pravi države, v svoje roke po Titovem odstopu. Tito sam je v minulih mesecih ponavljal, da bo morala partija odločneje nastopiti in voditi.

GENERALI ZA KULISAMI

Po zahodni Evropi krožijo tudi vesti, da Titov odstop ni prostovoljen, temveč, da so ga dejansko odstavili generali ob tihim podpori Sovjetske zveze. To podporo naj bi nudil sovjetski obrambni minister maršal A. Grečko, ko je 27. marca t. l. prišel v Jugoslavijo na uradni obisk. Maršal Grečko pa po prihodu v Jugoslavijo ni šel najprej pozdravit Tita, temveč si je ogledal Skopje, obhodil Boko Kotorsko in druge vojaško pomembne kraje Jugoslavije in je šele ob koncu svojega bivanja v državi odšel na obisk k Titu na Brione.

Castro contra Puerto Rico

Después de no pocas maniobras diplomáticas con los países comunistas y otros del Tercer Mundo, Cuba ha logrado obtener la inscripción con carácter de prioridad del "Caso colonial de Puerto Rico". ¿Existe de veras un "caso colonial" por lo que concierne a Puerto Rico? Dos criterios esenciales para determinarlo. 1) ¿Desea la independencia la población actual? 2) ¿Está el país sometido a una metrópoli? La respuesta a ambas cuestiones es negativa.

1) La opinión portorriqueña está dividida en tres corrientes: una fracción ínfima del país pide la independencia; otra mucho más importante (más del 30%) desea convertirse en el 51 Estado de Norteamérica; por último, la inmensa mayoría, más del 60%, quiere mantener el estatuto actual.

2) En cuanto a la situación económica, nadie puede negar que es muy superior a la que sería si la isla fuese independiente, sin simbiosis con los Estados Unidos, motivo merced al cual la mayoría de los portorriqueños no sienten deseos de pedir la independencia.

Pero esta imagen de prosperidad en su vecindad es precisamente lo que desagrada a Castro. Ilustra muy bien el contraste existente entre un Puerto Rico floreciente y la economía cubana ruinosa, que impone la penuria y el racionamiento.

Este es el motivo de Castro lance su ataque contra Puerto Rico. El ejemplo de los países prósperos irrita al dictador cubano y pone de manifiesto, sin discusión posible, su total fracaso.

Še ob 80-letnici p. Bernarda

V prejšnji številki smo pisali o osemdesetletnici p. Bernarda Ambrožiča v Avstraliji, pa na žalost nismo

Maršal Grečko je, kakor ugotavljajo v zahodni Evropi, zahteval in dobil za Sovjetsko zvezo pomorska in letalska oporišča v Jugoslaviji, ki naj bi bila sovjetski protitež ameriškim oporiščem v sosednji Grčiji. Sovjetska pomorska in vojaška oporišča v Egiptu so namreč nestabilna zadeva zaradi politične nestabilnosti v Egiptu in drugih arabskih državah Bližnjega vzhoda. Sovjetska oporišča na Jadranu pa so že davni sen imperialistične ekspanzije Moskve, ki naj bi se sedaj uresničeval.

Poročila iz Beograda tudi pravijo, da naj bi bil Tito skušal svojo odstranitev preprečiti in je v ta namen sklical 21. marca t. l. izredno sejo prezidija KP in izvršnih centralnih partijskih komitejev v posameznih republikah in pokrajinah. Jugoslovanski general naj bi bili preprečili to konferenco in dovolili njeno sklicanje šele v začetku aprila, ko je bil v Jugoslaviji sovjetski maršal Grečko. Na tej konferenci, katere se Tito „iz zdravstvenih razlogov“ ni mogel udeležiti, so soglasno sprejeli njegov „odstop“ z vodstva Zveze komunistov Jugoslavije. Iz neposredne Titove okolice pa medtem poročajo, da je Tito še vedno pri dobrem zdravju.

SPET NOVA USTAVA?

V zvezi z omenjenimi poročili se širijo tudi novice o novi spremembi jugoslovanske komunistične ustave, dasi so jo z veliko propagando deloma spremenili komaj lansko leto. Nove spremembe bi se tikale nove nastalega položaja po Titovem odstopu z vodstva jugoslovanske KP, ker sta pač v praksi v vsaki komunistični državi ustava in partija eno in isto.

Generali, ki so izpeljali Titov „prostovoljni odstop“, naj bi si bili istovestno zagotovili tudi vso besedo v nadaljnjem vodstvu partije in države. Komunistična Jugoslavija naj bi, kakor kaže, postala po Titovem odhodu vojaška država, ker bo imela v vsej javni upravi in v vladi odločno besedo voj-

imeli nobene fotografije, da bi prikazali našim ljudem, kakšen je v svoji častiljivi starosti ta veliki dobrotnik beguncev po drugi svetovni vojni. Sedaj nam je prišla v roke zadnja številka avstralskih Misli (aprilska), ki jih pa ne urejuje več on, ampak jih je ob svoji bolezni dal v roke mlajšim ljudem, namreč p. Baziliju Valentinu.

V tej številki se v treh člankih spominjajo dvojnega jubileja p. Bernarda, namreč 60 letnice mašništva in 80 letnice rojstva. Tudi je ponatisnjen članek univ. prof. dr. Jevnikarja o p. Ambrožiču kot pisatelju iz tržaške mladike pod zaglavjem Sodobna zamejska literatura. Mi pa iz vseh teh člankov povzemamo ravnadno samo še fotografijo iz sedanjih jubilejnih let p. Ambrožiča in jo z veseljem objavljamo v našem listu s ponovnim voščilom: Še mnogo zdravih let!

sko. Vojska bo zastopana v vseh odborih, od občinskega pa do zvezne vlade ter v partiji sami.

Položaj je močno nejasen ter je mnogo poročil o razmerah v Jugoslaviji nepotrjenih in nepreverljivih. Očividno je, da se Jugoslavija hitro bliža negotovi bodočnosti, tako glede razmer doma kakor glede položaja, ki ga zavzema v mednarodni politiki.

Prebivalstvo Jugoslavije, ki je od lanske jeseni ob „hrvaški krizi“ postalo bolj molčeče, kakor je bilo doslej, je vedno bolj zaškrbljeno nad bodočnostjo. Vse se boji, da utegne priti do obnove sovjetskega vpliva, temu pa slediti ukinitve raznih ugodnosti in večje svobode, ki jih je prebivalstvo uživalo po odstranitvi Rankovića z vodstva organov državne varnosti. Tudi jugoslovansko gospodarstvo, dasi neurejeno in izredno slabo vodeno, je doslej lahko životarilo, ker je dobivalo finančne injekcije iz Zahoda, bodisi direktnimi bančnimi posojili iz svobodnih držav ali z dotokom deviz, ki so jih nridno pridobivali jugoslovanski delavci v tujini. Vseh teh ugodnosti bo konec, če bo Jugoslavija zašla znova v moskovske kolesnice in bo njen celoten gospodarski ustroj postal navezan na sovjetsko „skupno tržišče“ Comecon.

Ponoven zapor Mihajlova

Jugoslovanski komunistični režim se je spet zagnal proti znanemu pisatelju in filozofu Mihajlu Mihajlovu. „Mojo odvetnik je dobil od provincijskega sodišča v Vojvodini sporočilo, da se moram spet za 30 dni dati zapreti,“ je Mihajlov izjavil dopisniku ameriške tiskovne agencije UP. 38-letni Mihajlov je dopisniku dodal, da bo novo obsodbo moral začeti prvi dni maja.

Titova policija preganja Mihajlova sedaj zaradi članka „Umetnost kot scvražnik“, ki mu ga je leta 1970 protičil 'New York Times' in v katerem Mihajlov zagovarja delovanje sovjetskega pisatelja Aleksandra Solženicina.

ALLENDE ZNOVA PROPADEL

DEMOKRATI ZMAGALI NA UNIVERZI

Čilski marksistični predsednik Allende in njegov režim sta doživela pretekli teden nov poraz, ko je na volitvah za vodstvo čilske univerze v Santiagu propadel Allendejev kandidat Felipe Herrera in dobil Edgardo Böniger, ki so ga podpirali krščanski demokrati.

Za mesto rektorja univerze so se pogotovo štiri kandidati:

Felipe Herrera, politično neodvisen, bivši predsednik Medameriške banke za razvoj. Podpirala ga je Allendejeva koalicijska vseh levičarskih strank.

Edgardo Böniger, tudi politično neodvisen, toda odločen protikomunist. Podpirali so ga krščanski demokrati in desničarska Narodna stranka.

Andrés Pascal Allende, predsednikov nečak, član ekstremističnega Levičarskega revolucionarnega gibanja (Mir).

Luis Vitale Cometa, argentinski profesor s čilskim državljanstvom, ki je kandidiral za čilsko kom. stranko.

Nove volitve je univerzitetna oblast razpisala zaradi lanskoletnih študentskih nemirov in sporov med vodstvom univerze in levičarskim univerzitetnim svetom.

Volitev se je udeležilo ok. 82.000 volilcev, v devetih univerzitetnih središčih, od Arice na severu do Osorna na jugu. Volili so novega rektorja in nov 100 članski univerzitetni svet, prav tako pa tudi za upravno reformo.

Böniger je dobil 51,81% glasov, Herrera pa 43,82%. Ostala dva kandidata sta dobila skupaj 4,37% glasov.

Čilski predsednik Allende je na tiskovni konferenci priznal: „Opozicija je dobila volitve. Sedaj bomo videli, kaj bodo z zmago počeli.“ Herrera rezultata volitev ni hotel komentirati, Allendejev nečak Pascal pa je pozval svoje pristaše, naj „ne priznajo Bönigerjeve zmage, ker pomeni prodajo države fašizmu.“

Brandtove težave v parlamentu

SOVJETI GROZIJU

Z dvema glasovoma razlike se za hodnonemškimi krščanskimi demokrati ni posrečilo izsiliti odstopa socialističnega predsednika Brandta, s čimer bi vodstvo države prevzel parlamentarni vodja zahodnonemških krščanskih demokratov dr. Rainer Barzel.

Krščanski demokrati pa so Brandtu pripravili nekaj ur zatem nov poraz, ko jim je uspelo, da se je glasovanje o Brandtovem državnem proračunu za leto 1972 izteklo neodločeno (247:247). Neodločen rezultat po parlamentarnih določilih pomeni negativen rezultat, ter je bil tako Brandtov proračun v sedanjih obliki odbit. En član parlamenta se je glasovanja vzdrl.

V bonnskem parlamentu je po izidu glasovanja završalo. Dr. Rainer Barzel, vodja opozicije in predsednik krščansko-demokratske zahodnonemške vlade, če bi Brandt padel, je po glasovanju znova zahteval, da naj se Brandt znova pod-

redi glasovanju o zaupnici, ali pa naj odstopi.

Razmere v bonnskem parlamentu ter nedavni porazi liberalno-socialistične Brandtove koalicije na parlamentarnih glasovanjih utrjujejo mnenje opazovalcev razvoja in zlasti krščansko-demokratske opozicije in drugih zahodnonemških strank, da bo Brandt prisiljen oklicati nove splošne volitve, ki bodo najboljši izhod iz sedanjega notranje-političnega stanja.

Bonnski parlament se bo moral te dni odločiti tudi glede Brandtovih pogodb s Poljsko in ZSSR ter jih potrditi ali pa odkloniti. Krščanski demokrati trdijo, da Brandt z omenjenimi pogodbami „prodaja vzhodno-nemško področje sovjetom in Poljakom“ in „spušča sovjetski vpliv v Zahodno Evropo“, sovjeti pa z druge strani grozijo Zahodni Nemčiji, da bodo z njo ustavili trgovanje, če bonnski parlament pogodb ne bo ratificiral.

Angleži kupčujejo z nerojenimi

ŠPANJA OSTRO PROTESTIRA

Španska vlada je ostro protestirala pri britanski vladi v Londonu, ker so londonski zdravniki začeli ponujati za služež španskim zdravnikom, ki bi pošiljali svoje paciente v London „za zakonito odpravo plodu.“

Med španskimi zdravniki je nastalo splošno nezadovoljstvo ter je govornik španske vlade ob izročitvi protesta v Londonu izjavil: „španska vlada protestira iz dveh razlogov: ker je odprava plodu v španiji nezakonita in ker ponudbe britanskih zdravnikov nasprotujejo sleherni poklicni etiki.“

Plaz protestov je sprožil eden vodilnih španskih zdravnikov dr. Antonio Soroa y Pineda, ki je pisal protestno pismo vodilnim španskim dnevnikom in

V svojem pismu dr. Soroa y Pinedo označuje ponudbo britanskih zdravnikov „neznosno poniževanje španskih zdravnikov“ ter poziva svoje zdravniške tovariše, naj se mu pridružijo v protestu.

Neka londonska klinika je poslala najmanj 50 zdravnikom v Madridu pismo, pisano v španščini, v katerem ima sporoča, da more „urediti odpravo plodu v Angliji zasebno in zaupno“ in da ima na razpolago „kirurge in ginekologe, ki imajo za to vladno dovoljenje.“

Omenjena klinika nadalje sporoča, da je „celoten strošek za to vrsto operacije in postrežba za osem do štirinajst tednov 437,5 dolarjev, v čemer je vključena komisija 42,5 dolarjev za Vas.“

SPET NAPAD NA SOLŽENICINA

PROBLEMATIKA „AVGUSTA ŠTIRINAJSTEGA“

Ruski pisatelj in Nobelov nagrajenec Aleksander Solženicin, ki se je kot kaže že sprijaznil z dejstvom, da pripadajoče mu nagrade ne bo prejel, ker tega ne dovoljujejo sovjetske oblasti, doživlja ponovne ostre napade. Zadnji od teh se nanašajo zlasti na njegovo knjigo „Avgusta štirinajstega“. Eden od teh pa ni iz sovjetskih krogov temveč iz poljskih vrst.

„Avgusta štirinajstega“ Aleksandra Solženicina ali resnica o knjigi in mitu“. To je naslov več kot stran dolgega napada na književnika in Nobelovega nagrajenca Aleksandra Solženicina, ki so ga ta teden objavili v glasilu sovjetskih sindikatov „Trud“. Gre torej za doslej najbolj popolno in ostro oceno v sovjetskem tisku najnovejše Solženicinove knjige „Avgusta štirinajstega“, ki je nedavno izšla na Zahodu in v kateri Nobelov nagrajenec opisuje poraz druge ruske armade generala Sazonova v vzhodni Prusiji na začetku I. svetovne vojne. Članek je ponatisnjen iz poljske katoliške revije „VTK“, napisal pa ga je Jerzy Romanowski.

Poljak Romanowski, ki se je pri analizi Solženicinove knjige očitno oslanjal tudi na izsledke drugih zgodovinarjev o dogodkih iz avgustovskih dni 1914. leta, očita avtorju celo vrsto pomanjkljivosti, neresnic in falsifikatov. Toda pri tem ne gre toliko za ugotavljanje zgodovinskih dejstev, saj sam Romanowski pravi, da roman ni in ne more biti zgodovinska knjiga, kolikor za oceno interpretacije zgodovinskih dejstev in za Solženicinova idejna izhodišča. Romanowski obtožuje Solženicina za antirusstvo, za antislovanstvo in antipatriotizem, saj po Romanowskem avtor knjige „Avgusta štirinajstega“ s svojim pisanjem skuša olepšati pruski militarizem, za idealni sistem države ima kajzerjevo Nemčijo, medtem ko je sam potek vojaških operacij v vzhodni Prusiji ponaredil v korist nasprotnika. Vse to zato, ker da je Solženicin „zaslepljen z bliščem škornjev nemških generalov.“

Zagovornik nemškega militarizma

Romanowski zlasti zameri Solženicinu, ker je v svoji knjigi zapisal, da

Mednarodni teden

Apolo 16 je srečno pristal na Tihem oceanu ter je tako skoro v celoti bil izpeljan predviden vesoljski program. Astronavti so z Lune prinesli najstarejše kamenje, ki so ga mogli najti na površju.

Nixonov zunanjepolitični svetovalec Kissinger se je pretekli teden skrivaj mudil v Moskvi, da pripravi vse potrebno za Nixonov obisk sovjetskimi veljakom, ki je predviden v drugi polovici tega meseca. Po vrnitvi iz Moskve je Kissinger izjavil, da je sicer govoril z Brežnjevim in Gromikom, da pa so se dogovorili, da o vsebini razgovorov ne bodo poročali javnosti.

Svetovno znane rimske zapore „Regina Coeli“ so pretekli teden zaprli ter pripornike prepeljali v nove zapore Rebibbia, ok. 20 km izven Rima. Ječe „Regina Coeli“ so uporabljali od leta 1881 ter je bilo v njih povprečno 300 do 400 kaznjencev. Število se je predvsem po drugi svetovni vojni močno povečalo ter so bili redki tedni, da ne bi bilo v zaporih nad 2000 pripornikov. Tudi naši rojaki s Primorske so bili zaprti v teh zaporih.

Egiptovski diktator Sadat je spet izrekel eno svojih groženj, za katero ne ve, ča je bo mogel izvršiti. Na proslava obletnice Mohamedovega rojstva je v kairski mošeji Al Husein pokleknil in prisegel pri Mohamedu, da bo prihodnje leto praznovalo obletnico že po „osvoboditvi Jeruzalema in vseh arabskih dežel in po dokončnem ponižanju Izraela.“ Naslednji dan je odletel v Moskvo, kjer so mu sovjeti zopet zagotovili pomoč.

Komunistična ofenziva v Južnem Vietnamu tudi minuli teden ni popustila ter so severovietnamski oddelki skušali izvršiti prodor mimo Kontuma, s čemer bi razdelili deželo na dva dela. Prodor se jim sicer ni posrečil, toda ofenziva na ostalih bojiščih ni popustila. Mirovni razgovori v Parizu pa so se na ponovno zahtevo komunistov spet začeli.

Ob francoski obali blizu Cherburga so v morju našli prisluskovalne naprave, ki so jih razpostavile tam sovjetske „ribiške ladje“.

Sporazum nerazvitih držav

25 NAJREVNEJSIH

Na konferenci UNCTAD-a, ki zaseda v Santiagu v Čilu, se je 77 delegatov razvijajočih se držav posrečilo, da so se prenehali med seboj boriti za posebne privilegije, ki naj bi jim jih dajale posamezne industrijske države ter so v skupnem naporu, da bi na konferenci izdelali vsaj en pozitiven dokument, sklenili, da naj razviti del sveta posveti v prvi vrsti svojo pozornost „Skupini 25 držav“, ki so najrevnejše na svetu.

Merilo za sprejem v to „skupino petindvajsetih“ je bilo naslednje: letni osebni dohodek 100 dolarjev ali manj, pismenost prebivalstva 20% ali manj in produkcijski notranji porast 10% ali manj. Med take države spada 16 afri-

je v značaju nemškega vojaka agresivnost in hitrost, medtem ko je v značaju ruskega vojaka odpor do kakršnega koli metodičnega dela, odsotnost občutka dolžnosti, strah pred odgovornostjo in popolna nesposobnost ceniti in koristno uporabiti čas. Skratka, Solženicin se ne meni za zgodovinske resnice, ki se jih dokazali mnogi sovjetski zgodovinarji. On predstavlja dogodke v „propagandni verziji, takšne kot ustreza apologetom nemškega militarizma.“

Drugi Solženicinov greh je v njegovi nepravilni razlagi vzrokov prve svetovne vojne. Le-ta naj bi izbruhnila zato, ker so se odločili državni dejavniki ušteli v svojih računih, ne pa zaradi osnovnih tendenc samega imperalizma. Romanowski ugotavlja, da je takšen idejni pristop Solženicina enak idejnemu izhodišču ameriške zgodovinarke Barbare Tuchman v njeni knjigi „Topovi v avgustu“. Poudarek na „slučajnosti“ vojnega kronista, ki ga zastopata Solženicin in Tuchmanova, je baje vzbudil pri pokojnem Kennedyju posebno pozornost za knjigo Tuchmanove, ki jo je toplo priporočil ameriškim politikom.

Tretji očitek velja Solženicinovemu odnosu do revolucije, za katero meni,

— Kdor dela iz zasede, se zdi, da to dela zaradi malosrčnosti; velikosrčen človek namreč rad dela vse pri belem dnevu.

Sv. Tomaž Akvinec, II, II, 55, 8 ad 2.

Iz življenja in dogajanja v Argentini

V „NOVEM LETU“

Z začetkom maja je potekel že prvi mesec zadnjega odločilnega leta, v katerem se vodi usodo argentinske države revolucionarna vlada, ki je prišla na oblast leta 1966. Ker so volitve predvidene za marec 1973, so vladni krogi in pa zlasti politični opazovalci, pričeli z aprilom povratno štetje od 12 proti 0.

Če se bo štetje srečno izteklo, je še vedno uganka. Ponovna zagotovila vlade in oboroženih sil ne dajejo sigurnosti, od trenutka, ko je med vojsko samo skupina višjih oficirjev, ki ne soglašajo z ustavnim izhodom, kakor je trenutno začetan. Treba je pač upoštevati, da kakor je velik del ljudstva usmerjenega v peronistične tokove, tako je pretežen del vojske ostro antiperonističen.

Dogodki zadnjih dni, zlasti pa razne govornice v visokih krogih, so pripeljali napetost do skrajnosti. Vojska je pripravljena dovoliti svobodne volitve in izročiti oblast v roke izvoljenih državljanov. Vendar nikakor ne bo dopustila, da bi kandidiral in verjetno zmagal na volitvah sam Perón. Tega se vsi (zlasti Perón) zavedajo. Najbolj idealna rešitev bi bila široka volilna fronta (po možnosti peronistov in radikalov) s kandidatom, ki naj bi bil vojak, ali vsaj za vojsko prebavljiva oseba.

Če do tega ne bi prišlo, potem je velika nevarnost, da se peronizem nagne na levo. Sedanje predvolilno stanje pa ne nudi nikakih jasnosti. Pred dnevi je sicer Justicialistično gibanje oklicalo Perona za predsedniškega kandidata, a so vsi vedeli, da je to le farsa, taktična poteza in trnek za ljudi. Doslej imajo

peronisti sami dovolj dela, da preprečijo notranje strankarske prepire, ki se kar prepogosto pojavljajo. Radikali gredo te dni na notranje volitve, da razjasnijo, ali stranka ohrani staro vodstvo (dr. Balbin) ali se nagne proti nekoliko levičarski mladi struji (dr. Alfonsín). Konservativci, socialisti, demokristjani in še razne druge stranke imajo tudi razkole in probleme. Trdno in vztrajno vodi svojo kampanjo in se krepko pripravlja na volitve le liberalna desnica, organizirana okoli ing. Alsogaraya v „Novi sili“.

Vendar uspeh „političnega pakta“ v veliki meri odvisi od uspešnosti „socialnega pakta“, ki ga vlada skuša doseči z delavstvom. K temu je precej pomogla povečana plačila 15%, ki teče od 1. maja dalje, ter razne povišice upokojencem in zlasti družinskih doklad. Vodstvo CGT je na povišice pristalo in v tem je vsaj nekaj časa zagotovljen sindikalni mir.

Ostaja še problem paritetnih komisij. Ko bi morale biti sklicane letošnjega marca, jih je vlada z dekretom uknila, a ni navedla za koliko časa. Sedaj opazovalci ugotavljajo, da bodo paritetne komisije verjetno sklicane okoli oktobra, da bi se decembra podpisale nove kolektivne delavske pogodbe, ki bi stopile v veljavo v začetku 1973. Ta poteza bi gotovo postavila trden temelj socialnega miru, ki je, kot rečeno, eden osnovnih pogojev, da lepo steče tudi politična rešitev. Delavci na ulicah so nevarni in „pohodi lačnih“ tudi ne bodo mogli biti vsakič preprečeni s policijo ali vojaštvom. Pametni gospodarji in socialni ukrepi so bolj učinkoviti kot solzilni plin.

Sovjetski prodor v latinsko Ameriko

Sovjetska zveza spet vztrajno prodira v latinsko Ameriko ter bo v letošnjem letu verjetno podvojila svoje trgovanje s tem kontinentom, medtem ko severnoameriški prijem na tem delu sveta postaja rahlejši, piše pariški dnevnik Le Monde.

„Sovjetsko napredovanje je možno razlagati zaradi severnoameriškega skoro nezanemanja za latinsko Ameriko, poleg tega pa je praktično neovirano, ker ZDA spoštujejo nepisana pra-

ških, 8 azijskih in ena latinsko-ameriška država:

afriške: Zgornja Volta, Botswana, Burundi, Čad, Dahomey, Etiopija, Gvineja, Lesotho, Malawi, Mali, Niger, Tanzania, Rwanda, Somalia, Sudan in Uganda;

azijske: Afganistan, Bhutan, Laos, Maldives, Nepal, Sikkim, Jemen, Zahodni Samoa;

latinsko-ameriška: Haiti

vila mirnega sožitja s svojim največjim tekmečem, Moskvo“, ugotavlja Le Monde.

Eden najbolj zanimivih aspektov te „mirovne ofenzive“ je, da se ZSSR ne briga za ideološke ali politične razmere, ki vladajo v latinskih državah, s katerimi skuša pospešiti svoje trgovanje. ZDA pa nasprotno še vedno skušajo razlikovati med „prijateljskimi“ in „sovražnimi“ režimi“, piše Le Monde. „Medtem, ko so n. pr. z Brazilijo in ZDA zelo širokogrudne, pa odločno nastopajo proti Čilu, ker mu vlada marksistični režim. Dasi pa je ZSSR zelo povezana s Čilom in s Kubo, pa ne zamerjuje trgovskih zvez z Mehiko, Bolivijo, Perujem ali Brazilijo“, trdi Le Monde.

„Letošnja sovjetska posojila latinski Ameriki bodo dosegla število 1.000 milijonov dolarjev, kar predstavlja st odstoten porast od leta 1969“, končuje Le Monde.

zahodnonemškega časopisa „Stern“, v katerem je pisec ugotovil, da avtor knjige „Avgust štirinajstega“ tudi sam izhaja iz velesposesniške družine. Solženicin je kasneje za te ugotovitve „Sterna“ izjavil, da so neresnične.

Ponatis članka Romanowskega iz poljske katoliške revije „VKT“ se je pojavil v „Trudu“, ki izhaja v milijonski nakladi, le dva dni pred tem, ko naj bi v Moskvi izročili Solženicinu Nobelovo nagrado. Končno so ruske oblasti prepovedale podelitev. Pred Solženicem so to najvišjo priznanje, ki ga podeljuje švedska kraljevska akademija, dobili emigrant Bunin, potem pa Pasternak in Solohov. Po nedavni izjavi sovjetske ministrice za kulturo Jekaterine Furceve, Solženicin nihče ne brani, da sprejme Nobelovo nagrado. Kot vidimo se je Kremelj kaj hitro premislil. Solženicin pa čaka in trpi.

RAZSTAVA KIPARJA GORŠETA

V Kostanjevici bo Dolenjski kulturni festival priredil poleti retrospektivno razstavo del kiparja Franceta Goršeta. Ob tej priliki bodo izdali tudi obsežen katalog. Dolenjski kulturni festival je tudi naprosil lastnike Goršetovih del, naj bi sporočili podatke o njih (naslov dela, material, leto nastanka in dimenzije), da bi jih vključili v katalog.

Novice iz Slovenije

MARIBOR — V jeseni bodo v štaterski metropoli odprli Glasbeno akademijo. S tem se bo začelo uresničevanje dolgoletnih želja absolventov niže in srednje glasbene stopnje. Za začetek bo odprt le prvi letnik, na katerega se bo vpisalo okrog 20 dijakov. Sprva bodo študentje hodili na individualne vaje še v Ljubljano, orkestralne vaje in hospitacije pa bodo v Mariboru.

LJUBLJANA — Letošnje Kidričeve nagrade so prejeli akademik prof. dr. Anton Kuhelj za življenjsko delo na področju mehanike, dr. Lujo Šuklje za dognanja na področju mehanike tal, dr. Alojzij Finžgar za delo na področju pravnih ved, dr. Franc Čelešnik pa za dognanja na področju medicine glede pojavljanja in zdravljenja zajčje ustnice. Iz Kidričevega sklada so podelili tudi precej nagrad znanstvenikom z različnih področij. Med nagrajenci so dr. Anton Trstenjak za delo Oris sodobne psihologije, dr. Niko Kuret za delo Praznično leto Slovencev, delo ki obsega 1400 strani, katerega zadnja, 4. knjiga je izšla leta 1971. Prof. dr. Bogo Grafenauer, dr. Janko Pleterski, dr. Ivan Tomšič, Lojze Ude in dr. Vinko Zwitter pa so prejeli nagrado Kidričevega sklada za delo Koroški plebiscit.

NOVA GORICA — Ljubljanski umetniki sopranistka Ileana Bratuž-Kacjan, basist Jože Stabej, violinist Rok Klopčič in pianist Igor Dekleva so v Novi Gorici in Sempetru priredili koncert za mladino. Izvedli so dela dunajskih klasikov in novejših slovenskih skladateljev; koncerta sto bila dobro obiskana.

NOVO MESTO — Slikar Artur Cussigh (Kusič), italijanski slikar iz Tumeča (Tolmezzo) v Beneški Sloveniji razstavlja od 10. aprila v novomeški Dolenjski galeriji dela iz let 1941 do 1943 z novomeškimi in kočevskimi motivi. Slikar je bil tedaj italijanski vojak v Novem mestu.

KRANJ — Francosko podjetje za urbanizem in turizem, Otam, katero je kranjska občina zaprosila za mnenje o možnosti turističnega razvoja Krvavca, je predlagalo, naj bi dostop na Krvavec rešili z novo sedežnico in cesto. O tem dostopu razpravljajo namreč že dve leti, pa izgleda, da so tudi po francoski bo razprava verjetno trajala verjetno skem predlogu ostala mnenja deljena še nekaj let...

LJUBLJANA — Naša knjiga je izdala pod uredništvom Jožeta Pogačnika izbor proze in poezije iz 17. in začetka 18. stoletja pod naslovom Valvasor in sodobniki. Osrednje mesto v knjigi ima Valvasor (1641—1694); v odlomkih je predstavljeno njegovo največje delo Slava vojvodine Kranjske, v pesniškem delu pa njegov mrtvaški ples in nekaj drugih odlomkov. Podoba obravnavanega obdobja dopolnjujejo v proznem delu Erazem Francisci, Matija Kastelec,

Občni zbor „SLOGE“

V soboto, 25. marca t. l., so imeli člani Kreditne zadruge Sloga z o. z. redni občni zbor. Predsednik g. Ivan Ašič je ob navzočnosti 46 članov začel občni zbor z molitvijo za pokoj duš v preteklem letu umrlih članov. Po izvolitvi overovateljev zapisnika in prešteteljev glasov so sledila poročila upravnega odbora. Predsednik je v svojem poročilu posebno poudaril, da je zadruga tudi v preteklem letu, kljub težkim gospodarskim razmeram v deželi, lepo delovala. Priporočil je članom, naj še naprej zvesto spremljajo delo zadruge in tudi druge za to pridobivajo. Tajnik g. Janez Amon je v izčrpnem poročilu orisal odborovo delo v preteklem letu. Povedal je, da je odbor na svojih 26 sejah odobril 131 posojil in sprejel 400 novih članov. V zadruginih prostorih sta bila tudi dva gospodarsko-prosvetna večera. Na enem je govoril g. Ruda Jurčec o temi: Anglija in skupni evropski trg, na drugem pa g. Marko Kremžar o dolarski krizi v Argentini. Informativni sestanek za člane zadruge je bil eden na Pristavi, eden v Slovenskem domu v San Martinu. Na obeh je poslovala zadruge g. Marjan Loboda govoril o poslovanju SLOGE. V zimskih mesecih bomo skušali te informativne sestanke pripraviti še po drugih slovenskih središčih. Blagajnik g. Mirko Kopač je prebral izkaz zgube in dobička in bilanco za leto 1971 in predlagal obnemu zboru razdelitev dobička. Tudi v pretekli poslovni dobi se je denarni promet v zadruge povečal, čeprav ne v takem razmerju kakor prejšnja leta, se pa po zna gospodarska kriza. Omenil je, da je s 1. februarjem t. l. tudi naša zadruge zvišala obresti v istem razmerju kot ostale finančne ustanove in to tako za naložbe kot za posojila. Podpredsednik Albin Kočar je predal

Ziga Žigon, Janez Strnišar, Janez G. Dolničar, Rogerij, Franc M. Paglovec, Jernej Basar in Maksimilijan Redeski. V pesniškem razdelku so zastopani poleg Valvasorja še Jacobus G. Carniolus, Jožef Zizenčeli, Jurij Z. Pogačnik, Romuald, Ahacij Stržinar, Paglovec in Redeski. Prevodi so delo dr. Mirka Rupla, dr. Kajetana Gantarja in Jožeta Mlinariča.

TRZIC — Trziški občinski možje so na prošnjo podjetij sklenili, da se smejo gostilne odpreti šele ob pol sedmih zjutraj. V podjetjih so namreč ugotovili, da je vedno več delavcev, ki si pred delom privoščijo požirek ali več in ta požirek je podjetjem povzročal škodo: Zmanjšana storilnost in več nesreč pri delu.

LJUBLJANA — Skupščina sklada republiških skupnih rezerv je sprejela sklep o dodelitvi kredita ljubljanskemu železniškemu podjetju v višini 75 milijonov dinarjev (v treh letih po 25 milijonov) za modernizacijo železnice Celje—Sentilj. Pred meseci je podjetje prekinilo z deli, ker ni imelo dovolj denarja niti ni imelo zagotovila, da ga bo v kratkem dobilo.

LJUBLJANA — Na podlagi dopolnil ustave republike Slovenije je 10. aprila dobila Slovenija svojo Narodno banko, za guvernerja pa je bil imenovan Sveto Kobal, rojen 1921 v Škofji Loki, ki je leta 1964 diplomiral na ekonomski fakulteti.

Umrli so od 5. do 12. aprila

LJUBLJANA: Jože Salami; Franjo Jugovec; Anton Hrastnik, upok. inšpekt. JZ; Ivan Rahne, 84, biv. trgovec in gostilničar; Franc Mojšker, zidar v pok.; Vili Slamberger; Maks Jean, upok. uradnik; Ana Senica r. Tomažin; Slavko Premk; Justina Sepič r. Schätter; Franc Kačar; Marija Detela, 91, upok. učiteljica; štefanija Gregorič r. Rožič; Ivan Čuk; dr. Vinko Ogrin, 27, zdravnik; Vinko Bogataj; Jože Ferenčič, 65; Vera Kern, otroška negovalka; Marija Tepina r. Sršen.

DRUGI KRAJI: Jože Ravbar, up. gozdarski tehnik, Dol. Logatec; Zlata Stamol, roj. Brišnik, vdova Dos, Maribor; Pavla Mehrhar, Kleče; Antonija Karlič r. Čuk, Šentjanž; Bronislava Klančnik r. Arzenšek, Stranice; Janez Krivec, Cerklje; Vida Arko r. Jež, Ribnica; Janez Lukati, Podstran pri Moravčah; Bazilip Stanič, Kranj; Rudolf Naglav, 82, Trbovlje; Viktorija Velikonja r. Krapež, Ajdovščina; Marija Škoda, 84, Krško; Franja Hrastelj r. Čebin, 83; Martin Pepelnjak, up. železničar, Kadeče; Marija Ferlan r. Hobič, Gorenja vas; Jože Župec, 83, Iška loka; Peter Božič, Stična; Jožeta Reja r. Maraz, 86, Vipolže; Bibiana Lunder, Postojna; Milan Marič, 47, ekonomist, Kranj; Franciška Strežek r. Tome, 89, Malj vrh; Ivan Zanoškar, mizarski mojster v p., Kočevje; Ivan Knap, Gatina pri Grosuplju; Tone Sveršina, čevljar-ski mojster, Litiya; Ivanka Patrnost r. Paradiš, Piran; Franc Kojnik, Zagorje ob Savi; Gabrijel Rant, Hotavlje; Erika Vrtačnik r. Remar, Trbovlje; s. Kanižija-Frančiška Trojner, instrumentarka v ptujski bolnici, Cven pri Ljutomeru.

poročilo o kintu Sloga v pretekli sezoni. Kinta je prav dobro služila namenu, za katerega je bila kupljena. Tudi dohodki so se v preteklem letu znatno izboljšali; ter zlahka krili stroške.

Poslovodja g. Marjan Loboda je poročal o delu zadruge pisarne, ki je bilo v preteklem letu zaradi raznih sprememb znatno večje. Povedal je tudi, da se je naša zadruge vpisala v Federacijo argentinskih kreditnih zadrug, ki je članica Mednarodne zveze kreditnih zadrug. V posebnem poročilu o zavarovalnem skladu je poročal, da je v preteklem letu umrlo 5 zavarovanih članov, njihovim svojem je bilo izplačanih \$ 4.700.— posmrtnine. V sklad je bilo ob koncu leta vpisanih 732 članov, torej komaj dobra polovica vseh združinskih članov. Povprečna starost zavarovancev je 48 let, povprečna starost doslej umrlih članov pa je bila 62 let.

Poročilih upravnega odbora je bil krajši razgovor, nakar je nadzornik g. Božidar Fink podal poročilo nadzornega odbora, v katerem je povedal, da je bilo poslovanje odbora pravilno in predlagal obnemu zboru, da sprejme predloženo bilanco in vsa poročila s pohvalo, kar so člani tudi storili.

Sledile so volitve novih članov odbora, katerim je po pravilih zapadla poslovna doba. Novi odbor Kreditne zadruge SLOGA z o. z. sestavljajo: predsednik Ivan Ašič, podpredsednik Albin Kočar, tajnik Janez Amon, blagajnik Mirko Kopač, namestnik tajnika France Pergar, namestnik blagajnika Miro Oman. Odborniki-svetovalci so Aleksander Avguštin, Alojzij Boh, dr. Jože Dobovšek, Anton Krajnik in Anton Godce. Namestnika svetovalcev sta France Hrovat in Stanislav Mehle. Nadzornik je Božidar Fink in njegov namestnik Franc Zorko. Poslovodja zadruge je še naprej Marjan Loboda.

Pisatelj Karel Mauser, častni član Zedinjene Slovenije

V torek 25. aprila se je v mali dvorani Slovenske hiše sestal na sejo Medorganizacijski svet, ki ga sestavljajo: Zedinjena Slovenija, zastopniki vseh domov, slovensko dušno pastirstvo, mladinske organizacije ter Zveza žena in mater. Seji je prisostvoval kot gost tudi Karel Mauser, ki je imel po opravljenem dnevnem redu predavanje o odnosu med starimi in mladimi. Po debati, ki je sledila, se je Božo Stariha, ki je seji predsedoval, zahvalil Mauserju za obisk in zanimivo predavanje, nakar je razglasil sklep upravnega odbora Zedinjene Slovenije, s katerim je Mauser imenovan za častnega člana Zedinjene Slovenije, kar so navzoči pozdravili z odobravanjem. Po izročitvi listine o imenovanju častnega članstva, se je Mauser zahvalil za izkazano mu čast, nakar je predsednik sejo zaključil.

Slovo od Buenos Airesa

Karel Mauser je v petek, 28. aprila — po 21-dnevnem bivanju — zapustil Argentino. K slovesu je prišlo na letališče Ezeiza izredno število rojakov (od tega dve tretjini mladine). Iz Carapachaya je g. Aleksander Pirc pripeljal mladinski pevski zbor kar s posebnim omnibusom, ki so ga najeli v ta namen.

Občni zbor Družabne pravde

Tudi letos — kakor vsako leto — je imela Družabna pravda dne prvega maja, na praznik sv. Jožefa Delavca, svoj redni občni zbor v prostorih Slovenske hiše. Bil je to že 24. občni zbor te naše agilne organizacije, ki se trudi, da bi med Slovence razširila krščanski socialni nauk.

Ob 9 je v kapeli Slovenske hiše daroval sv. mašo duhovni vodja Družabne pravde g. župnik Gregor Mali, ki je po evangeliju poudaril bogastvo papeških socialnih okrožnic, ki je ljudem vse premalo znano. Zato je delo D. P. silno aktualno in potrebno.

Kmalu po sv. maši je v odsotnosti bolnega predsednika Maksa Jana začel in vodil občni zbor podpredsednik Stane Mehle, ki je posebej pozdravil navzočega delegata slovenskih dušnih pastirjev msgr. Anona Oreharja in duhovnega vodjo D. P. g. župnika Gregorja Malija. Poročila o delu v pretekli poslovni dobi so podali: tajnik Rudolf Smersu, bla-

Misijonar o. Jože Kokalj med nami

LEPA PRIREDITEV V SLOVENSKI HIŠI

Te dni je slovensko skupnost v Buenos Airesu obiskal misijonar oče Jože Kokalj DJ. Ze med tednom imel predavanja v slovenskih domovih. V nedeljo, 30. aprila zjutraj je maševal v Slomškovem domu, popoldne pa je prišel v naše središče, Slovensko hišo.

Ob štirih je, ob številni udeležbi rojakov, sosaševal skupaj z delegatom msgr. Oreharjem, g. Prebilom, Sodjem in dr. Starcem. V nagovoru med sv. mašo, ki se je darovala za vse slovenske misijonarje, je o. Kokalj poudarjal, da slovenski misijon ni samo v Zambiji, kjer deluje največja skupina slovenskih misijonarjev, ampak povsod po svetu, kjer je kak slovenski misijonar ali misijonarka. Zato je prav, da se vseh spomnimo in vse moralno in gnotno podpiramo. Predvsem je poudaril, da je gonilna sila misijonstva ljubezen tistih, ki gredo v misijone, in tistih, ki jim v zaledju pomagajo. „Kjer je ljubezen tam pride vse drugo.“

Po sv. maši je bil kratek odmor, nato pa je sledila prireditev. Marjan Loboda nam je predstavil misijonarja V imenu slov. dušnega pastirstva je spregovoril delegat msgr. Orehar. Pozdravil je misijonarja o. Kokalja, kot Kristusovega vojaka, ki prihaja s fronte, kjer se bori za razširjenje božjega kraljestva. Izrekel je željo, da bi se tudi med nami zbudil še kak misijonski poklic. Nadalje je pozdravil misijonarja Božo Stariha, predsednik našega osrednjega društva Zedinjena Slovenija. Izrekel je misijonarju dobrodošlico in se spomnil vseh tistih misijonarjev, ki jih je dala slovenska skupnost v Argentini. G. Sodja, urednik „Katoliških misijonov“ se je zahvalil misijonarju za njegov obisk v imenu slovenskih lazaristov. Spomnil nas je, da je misijonar živa priča za Kristusa, živa priča mladini, da je vredno oditi v misijone, in izrekel upanje, da bo misijonirjeva navzočnost odkrila v kakem

Ker za vso množico v čakalnici ni bilo prostora, se je slovo izvršilo kar na prostem pred čakalnico. Mala Klavdija Malovrh in Gregor Hribar, oblečena v narodno nošo, sta mu s kratkim nagovorom izročila šopek nageljnov, katere je g. Mauser razdelil med prisotna dekleta. Zastopniki in zastopnice mladinskih organizacij so se mu prisrčno zahvalili za številne govore, za predavanja in prijateljske razgovore, ki so jih bili deležni v preteklih dnevih. Za obisk se mu je zahvalil tudi njegov stari prijatelj dr. Tine Debeljak. Krepko in prisrčno so mu stisnili roko protikomunistični borci. Končno se mu je predsednik Zedinjene Slovenije g. Božo Stariha v imenu vse slovenske družine v Argentini toplo zahvalil ne samo za obisk, ampak zlasti za ogromno delo, ki ga je v prid slovenstva opravil v Velikem Buenos Airesu.

Mladina je obstojila dragega gosta in mu pod vodstvom g. Pirca zapela več pesmi. Kmalu so vsi navzoči poprijeli in zabučala je slovenska pesem tako, da je vzbudila splošno pozornost in radovednost pri Argentincah in drugih potnikih. G. Mauser se je vidno ginjen zahvaljeval in poslavljajl rekoč: „Če Bog da, se bomo čez dve leti zopet videli.“

gajnik Lojze Erjavec in urednik župnik Štefan Novak. Po poročilih se je razvila zelo izčrpana in temeljita debata o nalogah D. P. in njenem delu v prihodnosti.

Sledile so volitve in so bili izvoljeni v odbor D. P.: predsednik Maks Jan, podpredsednik Stane Mehle, tajnik Rudolf Smersu, blagajnik Lojze Erjavec, urednik župnik Štefan Novak, upravnika g. Ida Erjavec. Uredniški odbor pa sestavljajo gg. Avgust Horvat, Marijan Loboda in Franc Pleško. V nadzorni odbor sta bila izvoljena g. Albin Magister st. in g. Marija Cudermanova, predsednik razsodišča pa je dr. J. Dobovšek.

Z občnega zbora so bila poslana pozdravna pisma kardinalu Caggiano, predsedniku NO za Slovenijo g. Milošu Staretu in vsem slovenskim organizacijam. Podpredsednik je bil naprošen, da sporoči pozdrave udeležencev občnega zbora bolnemu predsedniku g. Maksu Janu.

mladem človeku skrit misijonski poklic.

Nato je spregovoril sam misijonar. Pozdravil je posebej starše slovenskih misijonarjev, ki delujejo v Afriki: g. Žukčbo, mamó misijonskih zdravnic s. Žužek, g. in go. Opeka, starše bogoslovca misijonarja na Madagaskarju Petra Opeka, in go. Tomazinovo, mamó zambijskega misijonarja Lovra Tomazina. O. Kokalj je na kratko omenil svoje potovanje v Slovenijo, po Evropi, Združenih državah in Kanadi, kjer je povsod obiskal misijonske sodelavce in prijatelje v zaledju. Poudaril je da zanimanje za misijone povsod, tudi v Sloveniji narašča. Zahvalil se je za ljubezen in pomoč, ki jo nudi misijonarjem slovenska skupnost v Argentini. Spomnil nas je, da smo v nekem smislu vsi misijonarji. Njegovim besedam je zbrano občinstvo navdušeno ploskalo.

Misijonarjevemu govoru je sledilo predvajanje turističnega filma o Zambiji, njene naravne lepote, živalstva in rastlinstva. Videli smo njene prebivalce, njihovo življenje, navade, ples, narodno obrt in narodno umetnost. Ob skopičnih slikah pa nam je predeval o svojem delu v zambijskem misijonu. Pokazal je tudi več posnetkov iz misijona p. Tomazina in drugih slovenskih misijonarjev v Zambiji.

Misijonar o. Kokalj se nam je s svojim obiskom predstavil kot lik modernega pokoncilskega misijonarja. Zivahen, dinamičen in ves zavzet za svoje misijonsko poslanstvo. Za lepe besede, da boljše poznanje dela slovenskih misijonarjev v daljnih deželah smo mu iz srca hvaležni, kakor so mu bili hvaležni vsi, ki so prišli z njim v stično in sploh vsi izredno številni rojaki, ki so se zbrali na misijonskem slavlju v Slovenski hiši, in so se po končanem shodu hvaležni in še bolj goreči za misijonsko delo odhajali na svoje domove.

Vsak teden ena

HREPENENJE

Vladimir Kos

Pri nas doma bo kmalu spet pomlad. Na vrtu pel v soprano bo strnad o soncu in ljubezni.

Pod grmi se vijolice odpro, drget življenja vzvalovi zemljo na tihih dolgih njivah.

In vsak večer poljub ji da nebo, še preden sanje pridejo z nočjo, še preden se zamakne.

Pri nas doma bo kmalu spet pomlad. In mati stala bo kraj vrtnih vrat, bo spet čakala name.

JAKOB MAČEK — 80-letnik

Rojen je bil v zelo stari, trdni domačiji dne 2. maja 1892 v Dolenjem Logatcu. Bil je sedmi edini še živeč; izmed osmih otrok.

16-leten je spoznal pomen Krekovega gibanja in se priključil Prosvetnemu izobraževalnemu društvu. Kot načelnik in kasnejši predsednik Orla je vzbudil zlasti orodno telovadbo, katero je gojil nad 30 let. (Še v taborišču v Italiji so ga videli na drogu).

Prva svetovna leta ga je doletela v vojaških letih. Bil je večkrat odlikovan, a končno ranjen in invalid.

Ni prevzel kmetije, kakor je želel oče, temveč je začel z lesno trgovino, ki jo je počasi razvil v veliko industrijsko podjetje.

Iskren somišljenik SLS je bil zaupnik stranke in osební prijatelj dr. Korošca, Natlačena, Kulovca, Gabrovška in Kreka.

Poleg dela v podjetju in stranki je vedno našel čas za javno delo pri iskarnju napredka na gospodarskem in kulturnem polju. Čutila se je njegova navzočnost pri Mlekarski zadrugi, Konzumnem društvu, bil je načelnik okrajnega cestnega odbora; podžupan z malimi presledki.

Odklanjal je dosledno, če je bilo mogoče, vsako vidno vodilno mesto. Čutili ga je bilo v ozadju, kjer je s skrihlim in tihim delom največkrat odločilno pripomogel do uspehov. Strokovnjak v lesni industriji, skromen in prijazen, je bil vedno dobrohoten svetovalec društvu. Kot takega so ga spoštovali tudi politični nasprotniki. Njegovo socialno tenkočutnost so poznali njegovi uslužbenci in sodelavci. Ni bil slučaj, da je on pripravil načrt za udeležbo uslužbenstva pri vodstvu in kapitalu podjetja.

Tudi na drugih področjih so bili velik njegovi načrti. Predvsem je zagovarjal idejo dokončne izdelave in njihov izvoz, namesto izvažanja surovin. Mnogo bi še ustvaril, a ga je na žalost prehitela revolucija. Kot trdna kraška grča pri svoji premočnatosti ni dvomil, kje je njegovo mesto, čim se je OF pokazala v pravi luči. Odločno se je zoperstavil organiziranemu zlu. Čeprav ne aktiven (zaradi let) je bil domobranec po svojem mišljenju in vesti. Pravo ga je končno vrglo skupno z družino v svet, neznan in tuj.

Predal se je usodi, a klonil ni. V Argentino se je javil med prvimi zavdajoč se, da je kampsvo brezdjelje nekaj nezdravega, nenaravnega. V Buenos Airesu je zbral ledino takorekoč praznih rok, a poln troživosti in vere. In je uspel. Iz te vere pa živ; dalje v Ramos Mejiji skupno s svojo ženo Marijo roj. Maček. Čas pa mu hodijo krajšati štiri hčere s številnimi vnuki.

Pred nekaj leti je praznoval zlato poroko. Premagal je tudi zahrbtno bolezen, ki ga nam je hotela iztrgati iz naše srede.

Pri 80 letih še vedno zasleduje z zanimanjem slovensko emigrantsko življenje in se rad, če le more udeležuje prireditve. Težko bi si predstavljali slovensko mašo v Slomškovem domu brez njegovega nasmejanega obraza.

K številnim čestitkam, ki jih je prejel jubilat, se pridružuje tudi Svobodna Slovenija in mu kliče: še mnogo let!

DRUŠTVENI OGLASNIK

Osnovanje Mladinskega sveta

V okviru Medorganizacijskega sveta se je osnoval Mladinski svet, ki je delavni organ MO. Ta bo imel predvidoma 4 odseke: 1. kulturno prosvetni, športni, glasbeni in družabni odsek. Svet vodi g. ing. Jernej Dobovšek. Člani so mladinski referenti domov, g. katehetje, mladinske organizacije in zveza slovenskih mater in žena. Glavni namen tega novega organa je biti v pomoč mladinskim organizacijam in jim pomagati pri njihovem udejstvovanju. Mladinski svet se bo prvič sestal v sredo, 10. maja ob 20 v Slovenski hiši. Vabljeni predstavniki domov ter mladinskih organizacij.

SLOVENC V ARGENTINI

POKOJNI RUDI VIDMAR

10. aprila je žalostno odjeknila vest, da je umrl Rudi Vidmar. Novica ni globoko zadelo samo njegove najbližje, ampak številne prijatelje, ki jih je pokojnik imel.

Pokojni Rudi je bil rojen 14. junija l. 1924 na Dolenjskem. Gimnazijo je študiral v Novem mestu; ko se je začela druga svetovna vojna in z njo prvi začetek krvave revolucije v naši domovini, je pokojni vedel kje je njegovo mesto, saj je bil eden izmed prvih borcev štajerskega bataljona, potem vaški stražar, nato domobranec in domobranski oficir.

Po prelomu 1945 je zapustil domovino in skupaj z drugimi delil žalost in usodo Vetrinja, potem taborišča v Italiji in novo življenje v Argentini.

Tukaj, v novi domovini, je z vsem mladostnim ognjem sodeloval v organizacijah, bil je med ustanovitelji doma v Berazategui, sodeloval je pri pevskem zboru, zadnja leta pa je bil tajnik društva Tabor.

Vedno nasmeh in dobre volje je bil pripravljen pomagati povsod kjer so njegove pomoči potrebovali. Pred dobrim letom je začel bolehati na težki zavratni bolezni. Pred sedmimi meseci se je moral podvreči težki operaciji. Po operaciji pa se je njegovo zdravstveno stanje vedno slabšalo. A vsi, ki smo ga med boleznijo obiskovali smo pri njem našli dobro bežido in nasmeh obraz. Silno je bil vesel, ko ga je dva dni pred smrtjo obiskal g. pisatelj Karel Mauser. Večkrat je med boleznijo in še prav posebno zadnje dni izrazil željo, da bi se obe borčevski organizaciji združili. To je bila njegova skrb, želja in bolečina.

Umrli je 10. aprila. Njegovega pogreba se je udeležilo veliko rojakov, tudi iz drugih delov Buenos Airesa. Sveto mašo zadušnico je daroval msgr. Orehar. Pri odprtem grobu se je od njega poslovil g. Božo Stariha v imenu Zedinjene Slovenije in slovenske skupnosti v Argentini, za njim pa še g. Ivan Korošec.

Pokojni zapušča v Argentini ženo go. Olgo, hčerko Nevenko, sina Rudija in brata Jožeta. Globoko prizadeti družini izrekamo naše iskreno sožalje!

B. S.

ZVEZA MATER IN ŽENA

Zadnji četrtek v aprilu je imela Zveza slovenskih mater in žena svoj redni mesečni sestanek v Slovenski hiši. Udeležilo se ga je kar lepo število naših mater in žena, ker sta bili na programu kar dve redki zanimivosti in privlačnosti: predavanje naše drage gospe Anice Kraljeve, katere tehtne, v neizogibno aktualnost zajete članke lahko redno beremo v Svobodni Sloveniji, in poslovljni govor našega ljubelega gosta iz Clevelanda, g. pisatelja Karla Mauserja.

Predavanju gospe Anice Kraljeve so matere in žene sledile s tolikšno pozornostjo, da je ves ta čas vladala v dvorani globoka tišina. To je bilo nekakšno izpraševanje vesti. Navedimo eno samonjno misel, ki jo je predavateljica večkrat poudarjala:

„Štadij, odgovor in trpljenje so nujno potrebni za dozorelost. Razvijen otrok je v nesrečo sebi in svoji okolici.“

Gospa Anica Kraljeva se je po končanem predavanju sprostita v prisrčen razgovor z udeleženkami.

Ko je prišel med nas naš tako ljubljani gost pisatelj Karel Mauser, se je ljubezen do njegove lepe besede sprostita v iskreno dobrodoščilo. Gdč. Anica Kraljeva mu je podarila slovenski šopek, v imenu Zveze pa ga je spodbudno pozdravila podpredsednica g. Milka Rezelj-Pezdirčeva in ga prosila, naj vsaj nekoliko poseže v neizčrpno zakladnico svojega notranjega bogastva. Gospod Mauser, skromen kot je, je podaril, da bi mu bil ljubši spontan razgovor, vendar je na splošno željo le ustregel in nanizal pred nami nekaj sila pomembnih misli.

„V življenju so trenja in spori pri delu, doma in v družbi. Kadar pa pridemo zvečer domov in smo sami s seboj in svojo vestjo, potem pač moramo premisliti, da je tisti, s katerim smo imeli spor, prav tako človek kot mi, ali morda še boljši, da mu je življenje težko in kratko kakor nam in da bo le prekmalu prišla in sicer zagotovo tista ura, ko se nam bodo razlike in spori zdeli tako malenkostni z večnostjo, ki se bo odpirala pred nami. In začutili bomo potrebo po odpustitvi.“

Rad bi rekel nekaj besed vam, iz katerih so izšli vsi tisti mladi, katerim sem v teh dneh govoril.

Kakor se z ljubezni v družini roje otroci, tako naj bi bila ljubezen tista, ki naj bi vezala našo veliko družino v lepo skupnost. Nujno je potrebno, da nas ne družijo le slovenska beseda in kri, temveč tudi spoznanje, da smo drug

drugemu potrebni, da se moramo drug na drugega naslanjati in da bo nazadnje le ljubezen, ki nas bo preplajala preko raznih težav, ki jih skupno življenje včasih prinese.

Vem, da bo čas težji in mnogi bodo opešali. Naj nas družijo misli, da se je vredno boriti za tiste dobrine, katerih sadov sami morda ne bomo uživali, temveč rod za nami. Ne pozabimo, da je na nek način naša mladina reinkarnacija naše mladosti in da smo zaradi tega že zdaj deležni vsega, kar naša mladina dosega in bo še dosegala. Treba je vztrajati, treba je potrpeti, treba je misliti, da je vsak dan našega življenja drugačen, če ga znamo porabiti bolj v dobro drugim kakor v svoje udobje.“

Pisatelj Karel Mauser je mojster lepe, preproste slovenske besede, naslednik Finžgarja, besede, ki nepresiljeno, nezumetnično lahko izpovedo najgloblje misli — in to je glavno! Prisiljeno učenjarkarstvo nas ne bo rešilo, če bo povsem pokazalo hrbet iskreni preprostosti naših dedov in babic, katerih potomci smo.

Bil je nepozabno lep večer! Prisrčno smo se slovenske matere in žene poslovile od drugega gosta in ga prisile, naj nas čimprej spet obišče.

BOULOGNE

Slavje 60-letnikov

V nedeljo, 23. aprila, popoldne so se zbrali k zahvalni službi božji v župni cerkvi sv. Marjete v Boulogne v Velikem Buenos Airesu vsi Slovenci iz okolice, ki so že ali bodo letos slavili svojo 60letnico. In teh je bilo kar enajst.

G. župnik Albin Avguštin, ga. Kati Dolenc, ga. Mara Dolenc, Franc Dolenc, inženir Anton Matičič, škulj Eda, Senk Franc, ga. Marija Planinšek, Marijan Trtnik, ga. Nežka Sotlar, ga. Marija Vinkler.

Sv. mašo je daroval g. Avguštin, sam jubilat. V govoru je omenil, da smo dolžni Bogu zahvalo za življenjsko pot 60 let, ker mnogi, mnogi že pred omagajo in odidejo...

Iz Aljaževnega doma v Vratih je do vrha Triglava 7 ur, nekateri rabijo tudi več, tako je dejal govornik, smo tudi mi že blizu vrha gore Gospodove, kakor bo Gospod življenja določil. Saj smo nazadnje vsi ljudje na tej zemlji popotniki. Kako lepo poje o tem naša lepa, stara slovenska pesem:

„Smo rajžovci, smo vandrovci, Vsi enega Očeta, En bart pa bomo Erbovci Nebeškega kraljestva.“

Po maši smo navdušeno zapeli cerkveni Slavospev: Tebe Boga hvalimo, za vsa, dobro in hudo, ki smo ga v teh letih življenja — po božji previdnosti prejeli.

Po cerkveni slovesnosti smo se zbrali s svojimi družinami in okusno okrašenem župniškem salonu, kjer so nam fantje in dekleta pridno servirali. Oglasila se je lepa slovenska pesem. V prijatni domačnosti in razgovoru smo se veseli razšli na svoje domove z željo, da dočakamo vsaj še 70 let.

F. S.

SAN MARTIN

Tretji mladinski dan v San Martinu

Dne 30. aprila smo imeli v Slovenskem domu v San Martinu Mladinski dan.

Že ob osmih zjutraj se je začel turnir v odbojki, katerega so se udeležila moštva iz Morona, San Justa, Ramos Mejije, Lanusa in San Martina.

Tudi dekleta so imele svoj turnir v košarki. Igrale so dekleta iz Carapachaya, Lanusa, San Justa, Ramos Mejije in San Martina.

Ob dvanajstih se je začela sv. maša, ki jo je daroval g. Jure Rode.

Po končanem jutranjem programu so se udeleženci poselili h kosilu. Popoldne so se tekme nadaljevale. Zmagovalci turnirja v odbojki so bili fantje iz Ramos Mejije, v košarki pa so zmagala dekleta iz San Martina.

Ob 13 je začel kulturni program. Vodila ga je gdč. Nina Pristovnik. Najprej sta predsednik krajevnega oddelka SFZ Marijan Oberžan in predsednica krožka SDO gdč. Anica Jenko pozdravila vso prisotno mladino. Poudarila sta važnost medsebojne pomoči za doseg skupnega cilja.

Oktet, ki ga vodi g. Pavšer, je zapel „Čin-čin“ in „Zabučale gore“. Nato je govoril predsednik Slovenske fantovske zveze Pavel Fajdiga o nalogah slovenske mladine. Govor se glasi:

Spoštovane Slovenke in Slovenci! Živimo v tem svetu, ki se imenuje zemlja in v tem trenutku, ki se imenuje čas. Danes je 30. aprila 1972. Vi ste za danes pripravili Mladinski dan za slovenske mlade ljudi. Delali ste z navdušenjem in idealizmom. V uresničitev tega ste posvetili vsa, vaše napore in moči. Vse za dan, v katerem bi se vsak navzlj športa, družbe, in kar je najbolj važno — slovenstva. Nekateri od vas že ne poslušate več, ker se vam zdi preveč smešna in brez pomena ta beseda. Kdo od vas se lahko še smeje samemu sebi? Nič zato, jaz vas bom skušal prepričati.

Slovenstvo je nekaj popolnoma abstraktnega, nematerialnega, ki ne prinaša nobenih ekonomskih dobičkov za

tistega, ki mu služi. Prav nasprotno, prinaša ti glavobol in skrbi, vzame ti spanje in čas za rekreacijo, napolni ti življenje tako, da hitiš in se trudiš, čim bolj moreš, in ko se obrneš nazaj, da bi videl, kaj si naredil, vidiš, da je že vse veter razpršil. Slovenstvo je sad, iz katerega črpaš sok življenja, sok, ki bo zgradil tvojo notranjost do viška in te pognal v boj za cilje, na videz nedosegljive in brez pomena, toda, ki te povzdigne v človeka, ne kot stvar, ampak kot umetnino roke Večnega Umetnika.

To je temelj našega dela, od tukaj začenjamo graditi in razvijati vse, kar bo k temu pomagalo. Seveda, to bo zahtevalo truda in žrtev, ampak pri tem ne boš izgubil, ampak pridobil. Spomajmo se zmeraj na sledečo frazo: svet zahteva sadove. Ne pripoveduj o bolečinah poroda. Pokaži jim otroka.

Možno je in razumljivo, da slovenstvo ne prepriča vsakega, toda vedi, da če si mlačen, boš takoj izpljunjen; boš mrzel ali vroč, sredina te bo ubila!

Želim nove moči, trdne in odločne, ne zaspane in leno; hočem popolnost, ne polovičarstvo; nočem dvomov ampak rešitev. Moramo doseči konkretne sadove iz mladih energij.

Zato upri svoj pogled v nebo in razberi na oči večnega Umetnika, kaj ti je dal in kaj zahteva. Potem ozri svoj pogled na zemljo, ker velika je žetev, delavcev pa malo.

Bog vas živi!

Sledila je ritmična vaja, ki so jo lepo izvajale sanmartinske mladenke. Kvartet „sestričen iz Churrucce“ je nato lepo zapel naslednje pesmi: Beli cvet, Ribniška, Pogled v nedolžno oko in Pevska lestevica. Program se je nadaljeval s simbolično vajo „Roža na vrtu zelenem cveti“, ki so jo izvajale naraščajočice. Za konec sta Ivan in Jože Jerman zaigrala na harmoniko nekaj lepih melodij.

Po kulturnem programu je bila prva zabava, s katero se je zaključil III. mladinski dan v San Martinu.

Kristina Zorko

Država je zanič

Kako gleda ljubljanski šaljivi list „Pavliha“ na državo in še na marsikaj drugega.

Slišal sem, da bo država odpadla. Ne bo je več. To je zelo pametno. Čemu obdržati tiste stvari, ki niso nič vredne. Opuštili smo marsikaj, kar se nam ne splača, recimo nekatere železnice, pa zadrage, ukini smo šole, čemu naj bi pustili državo, če ne velja dosti. In res ne velja dosti, to sem že večkrat opazil.

Na primer mi pošlje prijatelj Miha iz Turčije lepe pozdrave. Na razglednici. Ampak ta razglednica me nikdar ne najde. Izgine, kot bi se v zemljo udrla. Izgine zaradi znamke, turške znamke, ki jih zbira kdo ve kdo na kakšni pošti. Turške znamke so imenitne, naše pa zanič. Nihče ne skriva pisem z našimi znamkami. Naše znamke lahko kupiš na vsaki pošti, razen tistih, ki jih država ne privoščiti svojim državljanom.

Kakor so zanič naše znamke in pošta, je zanič tudi naš denar. Za marke, funte, dolarje dobiš, kar želiš, za dinar pa ne. Razen tega je za tuj denar ceneje kot za dinarje.

Tudi državljani drugih držav so boljše od naših državljanov. Državljan naše države so tudi zanič. Kaj bi ne bili, kakršna država, takšni državljani. Tujim državljanom ni treba plačevati, če napravijo prometni prekršek, naši pa morajo, doma in na tujem.

O svoji državi lahko napišeš, da ni dosti vredna, da je na psu, o tuji ne smeš tako pisati. Lahko dobiš osem mesecev, če tuji državi zvezde ugodno kažejo na našem nebu.

Za dobro voljo

„No, sestra, kako je danes z našim pacientom?“

„Fantazira.“

„To je pa slabo znamenje.“

„Ko ste včeraj, gospod doktor, šli od njega je rekel: ‚Kaj je ta popolni idiot zdaj proč?‘ To so bile njegove zadnje pametne besede.“

OD DOMA

„Pol kranjske klobase, gospa. Pa še malo pasulja dajte zraven, da ne bo kdo mislil, da sem nacionalist.“

„V financiranju šolstva so se pa spet pokazale težave.“

„Zakaj, spet? Jih morda že kdaj ni bilo?“

VSESLOVENSKO ROMANJE V LUJAN

Romanje Slovencev v Argentini k Materi božji v Lujan bo 14. maja s sledečim programom:

Ob 9.45: skupen vhod v cerkev s slovensko zastavo.

Ob 10: romarska sv. maša, ki jo bo daroval msgr. Anton Orehar za vse rojake v Argentini. Opoldanski odmor naj bo za okrepčilo, srečanje z rojaki in zaseben obisk Marije.

Ob 14: popoldanska pobožnost: petje, pridiga g. Andreja Pribila, C. M., procesija, darovanje in prejem spominskih podobice, pete litanije Matere božje in blagoslov z Najsvetejšim.

PO SPORTNEM SVETU

Svetovno prvenstvo v hokeju na ledu

V prvem spopadu med favoritoma na hokejskem prvenstvu v Pragi sta se ekipi ZS in CSSR razšli neodločeno 3:3. Obe ekipi sta bili po treh kolih neporaženi in bo verjetno za prvo mesto odločala povratna tekma. V skupini A so igrala ekipe imenovanih dveh držav, švedske, Finske, švice, iz ZNR Kanada, ki tudi spada v skupino A, na tem prvenstvu ni nastopila.

Skupina B je tekmovala pred tem v Bukarešti. Na tem tekmovalju so zasedli prvo mesto Poljaki, ki so v zadnjem kolu premagali Amerikance s 6:5 in jim preprečili ponovno uvrstitev v skupino A, na katero so skoraj računali. Saj so zasedli na Olimpiadi v Sapporo tretje mesto. Prav tako je razočarala jugoslovanske ekipe, ki je zasedla predzadnje mesto. Jugoslavija je premagala le Norveško, ki je bila zadnja, morala pa je kloniti pred Poljsko, ZDA, NDR, Romunijo in Japonsko.

Tekmovanje skupine B se je končalo 2. aprila, tekmovalje skupine A pa 33. aprila.

ESLOVENIA LIBRE

Editor responsable: Miloš Stare

Director: Tone Mizerit

Redacción y Administración:

Ramón Falcón 4158, Buenos Aires

T. E. 69-9503

Argentina

Uredniški odbor:

Miloš Stare, Pavel Fajdiga, dr. Tine Debeljak, Slavimir Batagelj in Tone Mizerit

Correo Central (B) Argentina	FRANQUEO PAGADO Concesión N° 5775
	TARIFA REDUCIDA Concesión N° 3824
Registro Nacional de la Propiedad Intelectual N° 1.086.173	

Naročnina Svob. Slovenije za leto 1972: za Argentino \$ 5.500.— Pri pošiljanju po pošti \$ 5.700.— ZDA in Kanada 13 USA dolarjev; za Evrope pa 15 USA dolarjev za pošiljanje s avionsko pošto. — Evrope, ZDA in Kanada za pošiljanje z navadno pošto 9 USA dol. Talleres Gráficos Vilko S.R.L., Estación Unidos 425, Buenos Aires. T. E. 33-7218

OBVESTILA

NEDELJA, 7. maja 1972: V Slovenskem domu v Carapachayu obletnica blagoslovitve.

V Slovenski hiši pred mašo ob 8.20 pevska vaja.

V Slovenski hiši po mladinski maši sestanek SFZ in SDO. Govoril bo Marko Kremžar.

NEDELJA, 14. maja 1972: Vseslovensko romanje v Lujan.

SREDA, 17. maja 1972: V Slovenskem domu v San Martinu ob 18.30 sestanek Lige Žena-mati.

NEDELJA, 21. maja 1972: V Slovenski vasi otvoritev igrišča za odbojko s celodnevnim programom.

DRUŠTVENI OGLASNIK

11. maja bo seja izvršnega odbora Zed. Slovenije.

18. maja pa se bodo sestali referenti Zedinjene Slovenije.

JAVNI NOTAR

FRANCISCO RAUL CASCANTE

Escribano Público

Cangallo 1642 Buenos Aires

Pta. baja, ofic. 2

T. E. 35-8827

UNIV. PROF.

DR. JUAN BLAZNIK

Zahtevajte določitev ure na telefonu 49-5855

C. José E. Uriburu 285, Cap. Fed

špecialist za ortopedijo

in travmatologijo

Ordinira v torek, četrtek in soboto

od 17 do 20

Slovenski dom v Carapachayu

DVANAJSTA OBLETNICA DOMA

Nedelja, 7. maja:

Ob 11.— Začetek z dviganjem zastav;

11.30: Sv. maša za Ladota Meden ter žive in mrtve člane doma — msgr. Anton Orehar;

Kosilo

15.30: Kulturni program s sodelovanjem mladine in organizacij v domu.

Govori ing. Jernej Dobovšek

Vabimo vse prijatelje!

Sodeluje orkester PLANIKA

„V SLOGI JE MOČ!“ in pomoč za vse vaše denarne probleme. 1470 članov SLOGE to potrjuje. Pridružite se nam!

KREDITNA ZADRUGA SLOGA z. z. o. z.

Bartolomé Mitre 97

T. E. 658-6574

Ramos Mejia

Uradne ure: ob torkih, četrkih in sobotah od 16. do 20. ure

Našo socialno pravičnost dokažemo s podporo Slovenskemu zavetišču!